

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 19 sierpnia 2024 r.

Sprawa: BF-VIII.431.11.2024.AByl
Sprawę prowadzi: Anna Bylina
Telefon: 95 7851 682
e-mail: anna.bylina@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Marta Paron
Burmistrz Kargowej

Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej

w Urzędzie Miejskim w Kargowej (ul. Rynek 33, 66-120 Kargowa)¹

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Zakres kontroli: Prawidłowość wydatkowania środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.)
2. Okres objęty kontrolą: 2023 r. oraz I kwartał 2024 r.
3. Termin kontroli: czynności kontrolne prowadzone były w dniach od 01.07.2024 r. do 13.08.2024 r., poza siedzibą jednostki kontrolowanej - kontrola zdalna².
4. Tryb kontroli: uproszczona.
5. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.: Anna Bylina – przewodnicząca zespołu kontrolnego, Magdalena Ratajczak – członek zespołu kontrolnego.
6. W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Jednostki Kontrolowanej był Pan Jerzy Fabiś³, w trakcie trwania czynności kontrolnych Pani Marta Paron⁴.

¹ art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190) oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224),

² art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

³ Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Kargowej z dn. 24.10.2018 r.

⁴ Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Kargowej z dn. 07.05.2024 r.

II. OCENA OGÓLNA

Działania Urzędu Miejskiego w zakresie prawidłowości wydatkowania środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oceniono:

1. Prawidłowość ewidencjonowania i sprawozdawczość środków z Funduszu Pomocy - ocena pozytywna.
2. Zgodność wydatkowania środków z prawem powszechnie obowiązującym, przepisami wewnętrznymi oraz innymi rozstrzygnięciami w danej sprawie – ocena pozytywna.
3. Realizacja obowiązku zawartego w art. 13a ust. 3 ustawy dotyczącego uzupełniania bazy danych w systemie teleinformatycznym (aplikacja „Źródło”) oraz weryfikacja zgodności danych wprowadzonych do systemu teleinformatycznego z informacjami źródłowymi zawartymi we wnioskach o wypłatę świadczenia z Funduszu Pomocy – ocena pozytywna⁵.

III. OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO

1. PRAWIDŁOWOŚĆ EWIDENCJONOWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ ŚRODKÓW Z FUNDUSZU POMOCY.

1.1 Ujęcie środków w planie finansowym UM i jego zmiany oraz sprawozdawczość w zakresie wydatkowania środków z Funduszu Pomocy.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁶, zadania gminy związane z realizacją zadania mającego na celu wypłatę świadczenia pieniężnego z Funduszu Pomocy⁷ przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Środki na realizację przedmiotowego zadania były przekazywane na konto Urzędu Miejskiego w Kargowej⁸ w transzach, każdorazowo po przedłożeniu do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego⁹ zbiorczych wniosków, w których wskazywano numery wniosków, liczbę osób i dni, stawkę za dzień oraz kwotę należną do wypłaty.

Na realizację przedmiotowego zadania UM otrzymał za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego środki w wysokości:

- w 2023 r. – 551 048,00 zł,
- w 2024 r. – 108 424,00 zł¹⁰.

W toku kontroli ustalono, że środki zostały wprowadzane do budżetu Miasta Zarządzeniami Burmistrza Kargowej w prawidłowych wysokościach w dziale 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*, rozdziale 85395 – *Pozostała działalność*, par. 2100 – *środki*

⁵ Stwierdzone w przedmiotowym zakresie niezgodności (wykazane w pkt IV. niniejszego Sprawozdania) nie wpływają na ocenę kontrolowanego obszaru, z uwagi na fakt, że pełne dane przekroczenia granicy przez obywateli Ukrainy nie widniały w systemie teleinformatycznym w momencie rozpatrywania przez gminę wniosków o wypłatę świadczenia z art. 13 Ustawy.

⁶ Zwana dalej ustawą.

⁷ Zwanego dalej FP lub Funduszem.

⁸ Zwanym dalej UM.

⁹ Zwanym dalej LUW.

¹⁰ Stan na dzień 31.03.2024 r. (na koniec dnia).

z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy¹¹.

Szczegółowy wykaz zmian znajduje się w aktach kontroli.

Ostatecznie plan finansowy na 2023 r. po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 551 048,00 zł. Na dzień 31.12.2023 r. wykorzystano 100% środków z FP. Plan finansowy na dzień 31.03.2024 r. wyniósł 108 424,00 zł.

1.2 Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków pochodzących z FP.

Stosownie do wymogów art. 14 ust. 14 ustawy, środki z FP gromadzone były na wydzielonym dla zadania rachunku bankowym nr: 42 9673 0007 0020 0200 0114 0087. Zgodnie z art. 14 ust. 15 ustawy dla przedmiotowego rachunku został opracowany plan finansowy. Dodatkowo, zgodnie z art. 14 ust. 19 ustawy UM przedłożył organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o wykonaniu planu finansowego rachunku¹².

Środki z FP zostały ujęte w wyodrębnionej dla zadania ewidencji księgowej, tj.:

- konto 901-6-853-85395-2100-02 – dotyczące dochodów budżetowych,
- konto 130-2-1-853-85395-(...) – dotyczące wydatków poniesionych na realizację zadania.

1.3 Rzetelność sporządzenia oraz terminowość dwutygodniowych sprawozdań przekazywanych przez UM do LUW.

Jednostka kontrolowana została zobligowana do przekazywania do LUW szczegółowych danych dotyczących wypłaconych świadczeń za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w terminie do 01 dnia każdego miesiąca (wg stanu na koniec ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego) oraz do 16 dnia każdego miesiąca (według stanu na koniec dnia 15 każdego miesiąca)¹³. Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby do kontroli zweryfikowano dane wykazane w siedmiu Sprawozdaniach¹⁴. Ustalono, że sprawozdania zostały terminowo przekazane do LUW. Według danych do dnia 31 marca 2024 r. do UM wpłynęło 339 wniosków o przyznanie świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. 311 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, w wyniku czego pomocą objęto 376 obywateli Ukrainy. Zgodnie z przedmiotowym sprawozdaniem UM otrzymał łącznie z tytułu świadczenia wypłaconego wnioskodawcom oraz kosztów obsługi zadania kwotę: 1 381 280,00 zł, co pozostaje w zgodzie z ewidencją księgową na koncie 901-6 za 2023 r. i 2024 r.

2. ZGODNOŚĆ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW Z PRAWEM POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCYM, PRZEPISAMI WEWNĘTRZNYMI ORAZ INNYMI ROZSTRZYgnięciami W DANEJ SPRAWIE.

Przedmiotowe zadanie, pod względem merytorycznym realizowane było w UM przez pracownika ds. obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz pracownika ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych.

¹¹ Stosownie do zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 15.07.2022 r. zmieniającego rozporządzenie ws. szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...) (Dz. U. z 2022 r., poz. 1571).

¹² Zarządzenie nr 120.9.2024 Burmistrza Kargowej z dn. 27.03.2024 r. ws. przedłożenia Radzie Miejskiej informacji o wykonaniu planu finansowego rachunku Funduszu Pomocy za 2023 r.

¹³ Pismo LUW z dn. 01.07.2022 r. znak: BF-I.3145.54.2022.

¹⁴ Sprawozdania wg stanu na: 31.12.2023 r., 15.01.2024 r., 31.01.2024 r., 16.02.2024 r., 29.02.2024 r., 15.03.2024 r., 31.03.2024 r.

Zgodność wydatkowania środków związanych z realizacją zadania wynikającego z art. 13 ustawy, sprawdzono na próbie, do której włączono 54 zatwierdzone i rozliczone wnioski złożone do UM w okresie od 26.02.2023 r. do 01.03.2024 r. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- wnioski rozpatrywane były na bieżąco, tj. w terminie nieprzekraczającym miesiąca od dnia złożenia wniosku do UM¹⁵,
- w 27 kontrolowanych wnioskach UM, zgodnie z par. 4 ust. 1 i ust. 2 *Rozporządzenia Rady Ministrów ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (...)*, dokonał przedłużenia okresu wypłaty świadczenia obywatelem Ukrainy na okres dłuższy niż 120 dni; weryfikacja numerów PESEL, orzeczeń o niepełnosprawności, odpisów skróconych aktów urodzenia oraz oświadczeń potwierdziła prawo obywateli Ukrainy do przedłużenia okresu wypłaty świadczenia,
- świadczenia pieniężne na zakwaterowanie i wyżywienie (...) zostały przez UM wypłacone z dołu, tj. za faktyczny okres zapewnienia obywatelom Ukrainy zakwaterowania i wyżywienia¹⁶,
- dane wykazane w zbiorczych wnioskach UM¹⁷ w zakresie: liczby osób, liczby dni zakwaterowania i kwoty świadczenia są spójne z danymi wykazanymi w poszczególnych wnioskach i załącznikach do wniosków, nie stwierdzono błędów w wyliczeniu należnych kwot świadczenia pieniężnego z FP, za wyjątkiem jednego wniosku (szczegóły omówiono poniżej),
- ustalono, że środki na świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, UM przekazał na rachunki bankowe wnioskodawców w możliwie najkrótszym terminie, bez zbędnej zwłoki, tj. od 1 do 7 dni roboczych, od momentu otrzymania środków z LUW/wprowadzenia środków do budżetu UM;
- we wszystkich wnioskach objętych kontrolą, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy nadanego nr PESEL, informacje określone w art. 13a Ustawy zostały przez UM wprowadzone do systemu teleinformatycznego,
- skontrolowane wnioski zostały złożone do UM terminowo,
- w skontrolowanych przypadkach UM nie dokonywał weryfikacji warunków zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, o której mowa w art. 13 ust. 2 Ustawy,
- w okresie kontrolowanym UM w Kargowej stwierdził przypadki nieprawidłowości polegających na podwójnym zakwaterowaniu obywateli Ukrainy. Zgodnie z informacją przekazaną przez UM w Kargowej: „(...) W przypadku ujawnienia wskazanej nieprawidłowości kontaktowano się w pierwszej kolejności z wnioskodawcą o wyjaśnienie przyczyn jej zaistnienia. Nie ujawniono celowego działania, a jedynie oczywiste pomyłki podczas wprowadzania danych do karty osoby, na którą wnioskowano o wypłatę

¹⁵ Zgodnie z par. 3 ust. 2 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 04.05.2022 r. ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1020 ze zm., Dz. U. 2023 r. poz. 1381), zwanego dalej *Rozporządzeniem*.

¹⁶ Tj. zgodnie z par. 3 ust. 1 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 04.05.2022 r. ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1020 ze zm., Dz. U. 2023 r. poz. 1381).

¹⁷ Zbiorcze wnioski UM przekazane do LUW nr: 12/2023 z dn. 30.10.2023 r., 13/2023 z dn. 23.11.2023 r., 1/2024 z dn. 02.01.2024 r., 2/2024 z dn. 17.01.2024 r., 3/2024 z dn. 27.02.2024 r., 4/2024 z dn. 04.04.2024 r.

świadczenia. Wnioski w tym zakresie pozostawiono bez rozpatrzenia.”¹⁸.

Jednocześnie ustalono, że:

- 8 wniosków¹⁹ zostało złożonych do UM na nieaktualnych formularzach wzorów określonych w Rozporządzeniach Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Pracownik UM wyjaśnił, że: „(...) wnioski zostały złożone do Urzędu Miejskiego w Kargowej na nieaktualnych wzorach formularzy z uwagi na brak wiedzy wnioskodawców na temat obowiązujących przepisów. Zostały przyjęte i rozpatrzone z uwagi na brak przeszkód w określeniu tożsamości osób zakwaterowanych oraz okresu na który zostali przyjęci do zakwaterowania przez wnioskodawcę.”.

- wszystkie wymagane pola w złożonych do UM wnioskach zostały przez wnioskujących wypełnione bądź poprawione przez dokonujących weryfikacji wniosków pracowników UM lub wnioskujących, za wyjątkiem dwóch wniosków²⁰, w których nie uzupełniono pola dot. uzasadnienia przedłużenia wypłaty świadczenia powyżej 120 dni oraz jednego wniosku, w którym nie uzupełniono pola liczba dni łącznie²¹; Pracownik UM wyjaśnił, że: „Błędy zawarte we wnioskach (...) zostały spowodowane nieuważnym wypełnianiem wniosków przez wnioskodawcę oraz przeoczeniem podczas weryfikacji w urzędzie.”²².

- wniosek nr OC.5535.2.9.2024 z dnia 16.01.2024 r. (nr w Źródle 0809043-LAGD5) – w przypadku jednego obywatela Ukrainy w zał. karta osoby przyjętej do zakwaterowania zaznaczono daty zakwaterowania 25.11.2023 -16.01.2024, tj. 53 dni (tak też wskazano w Źródle) natomiast w wierszu liczba dni łącznie wskazano 52 i za tyle dni wypłacono wnioskującemu świadczenie. Pracownik w UM wyjaśnił, że: „Podczas wypełniania karty osoby przyjętej do zakwaterowania, wnioskodawca omyłkowo wpisał niepoprawną liczbę dni zakwaterowania. Na etapie weryfikacji wniosku pomyłka została zauważona i do Źródła wpisano poprawną ilość dni, jednak omyłkowo przeoczono ten fakt podczas przygotowania wniosku o płatność.”.

Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia, jednocześnie wskazując, że w związku z wygaszeniem z dniem 30.06.2024 r. wypłaty świadczenia pieniężnego na podstawie art. 13 Ustawy²³ odstępuje od formułowania ustaleń i zaleceń w przedmiotowym zakresie.

3. REALIZACJA OBOWIĄZKU ZAWARTEGO W ART. 13 A UST. 3 USTAWY DOT. UZUPEŁNIANIA BAZY DANYCH W SYSTEMIE TELEINFORMATYK (APLIKACJA „ŹRÓDŁO”) ORAZ WERYFIKACJA ZGODNOŚCI DANYCH WPROWADZONYCH DO SYSTEMU TELEINFORMATYCZNEGO Z INFORMACJAMI ŹRÓDŁOWYMI ZAWARTYMI WE WNIOSKACH O WYPŁTĘ ŚWIADCZENIA Z FP.

Zespół kontrolny zweryfikował zgodność danych wprowadzonych do systemu teleinformatycznego z informacjami źródłowymi zawartymi we wnioskach o wypłatę świadczenia na mocy art. 13 ustawy oraz realizację obowiązku zawartego w art. 13a ust. 3 ustawy. W wyniku dokonanej analizy Zespół kontrolny ustalił, że w przypadku dwunastu wniosków wnioskodawcy pobrali świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia

¹⁸ Informacja przekazana pismem znak: OP.5535.12.2024 z dn. 03.07.2024 r.

¹⁹ Wnioski nr: OC.5535.2.87.2023, OC.5535.2.88.2023, OC.5535.2.99.2023, OC.5535.2.114.2023, OC.5535.2.129.2023, OC.5535.2.7.2024.

²⁰ Wnioski nr: OC.5535.2.87.2023, OC.5535.2.88.2023.

²¹ Wniosek nr: OC.5535.2.1.2024.

²² Wyjaśnienia złożone mailowo w dn. 07.08.2024 r. (zarejestrowano pod nr RPW/189094/2024).

²³ Uchylono na podstawie art. 1 pkt 12 Ustawy z dnia 15.05.20024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 poz. 854).

zakwaterowania i żywienia obywatelom Ukrainy, którzy w poszczególnych okresach 2023 r. i 2024 r. przebywali poza granicami Polski.

Szczegóły dotyczące nienależnie pobranych świadczeń zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Wykaz wniosków, w ramach wypłaconych świadczeń z art. 13 ustawy.

Lp.	Nr wniosku nadany przez UM/nr w Źródle	Okres pobytu obywatela Ukrainy poza granicami Polski	Okres za jaki świadczenie zostało pobrane	Okres nienależnie pobranego świadczenia	Kwota nienależnie pobranego świadczenia	Uwagi
1.	OC.5535.2.103.2023/ 0809043-UHLWW	wyjazd 02.10.2023 i utrata statusu UKR z dn. 03.10.2023 (T... S...)	03-30.10.2023	03-30.10.2023 (28 dni)	1 120,00	Zobowiązanie Kierownika Jednostki kontrolowanej do podjęcia czynności zmierzających do odzyskania i zwrotu na rachunek LUW nienależnie wypłaconych świadczeń z Funduszu
2.	OC.5535.2.131.2023/ 0809043-FEHYR	16.12.2023-14.01.2024 (H... K...)	28.11-20.12.2023	16-20.12.2023 (5 dni)	200,00	
		06-23.12.2023 (S... R...)	28.11-10.12.2023	06-10.12.2023 (5 dni)	200,00	
		wyjazd 11.12.2023 i utrata statusu UKR z dn. 12.12.2023 (V... K...)	28.11-27.12.2023	11-27.12.2023 (17 dni)	680,00	
3.	0809043-LJSXD	wyjazd 09.02.2024 i utrata statusu UKR z dn. 10.02.2024 (N... M...)	01-31.03.2024	01-31.03.2024 (31 dni)	1 240,00	
4.	0809043-VUPMF		01-29.02.2024	09-29.02.2024 (21 dni)	840,00	
5.	0809043-MAK4M	11-16.02.2024 (V... S...)	17.01-12.03.2024	11-15.02.2024 (5 dni)	200,00	
6.	0809043-S3YYS	21.04-11.05.2024 (N... S...)	13.03-10.05.2024	21.04-10.05.2024 (20 dni)	800,00	
7.	OC.5535.2.99.2023/ 0809043-NTE59	05.09-17.09.2023 (H... K...)	01-08.09.2024	05-08.09.2024 (4 dni)	160,00	
8.	0809043-UKCWC	12.07-11.08.2023 (H... K...)	01-31.08.2023	01-10.08.2023 (10 dni)	400,00	
9.	0809043-5EGX3		01-31.07.2023	12-31.07.2023 (20 dni)	800,00	
10.	OC.5535.2.26.2024/ 0809043-5KMWQ	12.12.2023-03.01.2024 (I... V...)	01.01-29.02.2024	01-02.01.2024 (2 dni)	80,00	
11.	OC.5535.2.101.2023/ 0809043-VKRSR	03-10.10.2023 (V... M...)	21.09-20.10.2023	03-09.210.2023 (7 dni)	280,00	
12.	OC.5535.2.117.2023/ 0809043-6AXXM	Wyjazd 30.10.2023 i utrata statusu UKR z dn. 31.10.2023 (V... M...)	21.10-21.11.2023	30.10-21.11.2023 (23 dni)	920,00	
Kwota do zwrotu: 7 920,00						

Wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie złożyła Pani Marta Paron - Burmistrz Kargowej wskazując, że²⁴:

- w przypadku poz. 1 powyższej tabeli: „T... S... - okres zakwaterowania 03.10.2023 do 30.10.2023, w momencie weryfikacji wniosku i wprowadzania do systemu w dn. 30.10.2023 r. w systemie Źródło nie widniała informacja o utracie statusu UKR przez ww. osobę (...)”,
 - w przypadku poz. 2 powyższej tabeli: „H... K... okres zakwaterowania 28.11.2023 do 20.12.2023, w momencie weryfikacji wniosku w dn. 28.12.2023 r. nie posiadaliśmy informacji o wyjeździe osoby w terminie od 16.12.2023 r. do 14.01.2024 r. Ponadto nie uzyskaliśmy takiej informacji od wnioskodawcy; S... R... okres zakwaterowania 28.11.2023 do 10.12.2023, w momencie weryfikacji wniosku w dn. 28.12.2023 r. nie posiadaliśmy informacji o wyjeździe osoby w terminie od 06.12.2023 r. do 23.12.2023 r.,
 - w przypadku poz. 3-4 powyższej tabeli: „N... M... - okres zakwaterowania 01.02.2024 do 29.02.2024; 01.03.2024 do 31.03.2024 , w momencie wprowadzania wniosku do Źródła nie dysponowaliśmy informacją na temat tego, iż ww. osoba nie posiada statusu. Źródło nie podawało komunikatu, iż osoba posiada niedozwolony status. Aktualne dane statusu cudzoziemca wskazują, iż data aktualizacji informacji o statusie nastąpiła 26.04.2024 r. czyli po weryfikacji i wprowadzeniu wniosków w dniach 05.03.2024 oraz 04.04.2024.”,
 - w przypadku poz. 5 powyższej tabeli: „V... S... okres zakwaterowania 17.01.2024 do 12.03.2024, w momencie weryfikacji wniosku w dn. 13.03.2024 r. nie posiadaliśmy informacji o wyjeździe osoby w terminie od 11.02.2024 do 16.02.2024 r. Ponadto nie uzyskaliśmy takiej informacji od wnioskodawcy.”,
 - w przypadku poz. 6 powyższej tabeli: „N... S... okres zakwaterowania 13.03.2024 do 10.05.2024, w momencie weryfikacji wniosku w dn. 10.05.2024 r. nie posiadaliśmy informacji o wyjeździe osoby w terminie od 21.04.2024 do 11.05.2024. Ponadto nie uzyskaliśmy takiej informacji od wnioskodawcy.”,
- w przypadku poz. 7, 8, 9 powyższej tabeli: „H...K... okres zakwaterowania 01.07.2023 do 31.07.2023, 01-31.08.2023, 01.09.2023 do 08.09.2023, w momencie wprowadzania wniosku i weryfikacji nie posiadaliśmy informacji o wyjeździe ww. osoby z Polski. Ponadto wnioskodawca nie udzielił nam informacji o opuszczeniu miejsca zakwaterowania we wskazanym terminie.”,
- w przypadku poz. 10 powyższej tabeli: „I... V... okres zakwaterowania 01.01.2024 do 29.02.2024 na etapie weryfikacji wniosku przeoczono, iż osoba na którą składany jest wniosek wróciła na teren Polski 3 stycznia 2024.”,
 - w przypadku poz. 11-12 powyższej tabeli: „V... M... okres zakwaterowania 21.09.2023 do 20.10.2023, 21.10.2023 do 21.11.2023, w momencie weryfikacji wprowadzenia wniosku nie posiadaliśmy informacji o wyjeździe osoby z Polski w dn. 21.11.2023 r. ponieważ aktualizacja informacji o utracie statusu UKR przez ww. osobę pojawiła się z datą 30.11.2023 r. czyli po wprowadzeniu wniosku”.

Ponadto Pani Burmistrz wyjaśniła, że: „Jako Gmina staraliśmy się niezwłocznie wprowadzać wnioski do systemu Źródło. Jednak z perspektywy czasu dostrzegamy, iż wprowadzanie wniosków bez zbędnej zwłoki po ich otrzymaniu stwarzały sytuację, iż informacje wprowadzane do SRP przez Straż Graniczną dotyczące utraty statusu UKR bądź dat wjazdów i wyjazdów, pojawiały się w systemie Źródło z opóźnieniem, co mogło wpłynąć na rozbieżności, z danymi zawartymi we wniosku, a tym co pojawiło się w systemie po czasie. Wynikłe rozbieżności w kontrolowanych wnioskach powstały w wyniku opóźnienia w wprowadzaniu danych przez Straż Graniczną, a ustawowym terminem

²⁴ Wyjaśnienia złożone mailowo w dn. 07.08.2024 r. (zarejestrowano pod nr RPW/189094/2024).

załatwienia sprawy przez tutejszy organ. Ta sytuacja wskazuje, że Straż Graniczna wprowadzała nowe dane po jakimś czasie od zaistnienia faktu przekroczenia granicy lub utraty statusu UKR.”.

Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia i zobowiązuje Kierownika Jednostki kontrolowanej do podjęcia czynności zmierzających do odzyskania i zwrotu na rachunek LUW nienależnie wypłaconych świadczeń z Funduszu. Jednocześnie Zespół kontrolny wskazuje, że powyższe niezgodności nie wpływają na ocenę w zakresie kontrolowanego obszaru w związku z faktem, że pełne dane przekroczenia granicy obywateli Ukrainy nie widniały w systemie teleinformatycznym w momencie rozpatrywania przez Gminę przedmiotowych wniosków.

Ponadto, Zespół kontrolny zweryfikował dane zawarte w Źródle i wnioskach o wypłatę świadczenia na podstawie art. 13 Ustawy w zakresie dat przekroczenia granicy Polski po dniu 24.02.2022 r. przez poszczególnych obywateli Ukrainy. W wyniku dokonanej analizy ustalono, że w przypadku sześciu wniosków, świadczenia z FP zostały wnioskodawcom wypłacone jako przyznanie pomocy na osobę przebywającą na terytorium Polski do 120 dni (dotyczy czterech obywateli Ukrainy), podczas gdy, zgodnie z datami wykazanymi w Źródle poszczególni obywatele Ukrainy przebywali na terytorium Polski ponad 120 dni i przedmiotowe świadczenia mogły zostać przyznane i wypłacone tylko po spełnieniu wymogów określonych w par. 4 ust. 1 i 2 Rozporządzenia. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Wykaz wniosków w ramach wypłaconych świadczeń z art. 13 ustawy (do 120 dni).

*poz. 2 tabeli, wniosek nr OC.5535.2.130.2023/ 0809043-NG6P9 - UM wypłacił wnioskodawcy świadczenie za 13 dni.

Wyjaśnienia w omawianym zakresie złożyła Pani Marta Paron - Burmistrz Kargowej wskazując, że²⁵:

- w przypadku poz. 1 powyższej tabeli: „N... N... okres zakwaterowania 27.10.2023-27.11.2023, 28.11-10.12.2023, 13.02.2024-24.02.2024, w momencie wprowadzania wniosku system Źródło wskazywał datę wjazdu 27.10.2023 r., nie dysponowaliśmy informacjami o wcześniejszym przekroczeniu granicy. Po wprowadzeniu wniosku system nie wydał komunikatu ostrzeżenia, że pobyt osoby, na którą wnioskowane jest świadczenie przekracza termin 120 dni. W związku z powyższym uznano, że jest to prawidłowa data.”,

- w przypadku poz. 2 powyższej tabeli: „T... O... okres zakwaterowania 12.11.2023-27.11.2023, 28.11-20.12.2023, w momencie wprowadzania wniosku system Źródło wskazywał datę wjazdu 12.11.2023 r., nie dysponowaliśmy informacjami o wcześniejszym przekroczeniu granicy. Po wprowadzeniu wniosku system nie wydał komunikatu ostrzeżenia, że pobyt osoby, na którą wnioskowane jest świadczenie przekracza termin 120 dni. W związku z powyższym uznano, że jest to prawidłowa data.”,

- w przypadku poz. 3 powyższej tabeli: „M... T... okres zakwaterowania 28.11-20.12.2023,

	Obywatel Ukrainy, który przebywał na terytorium Polski ponad 120 dni	Nr wniosku (nadany przez UM/nr w Źródle), w ramach którego przyznano świadczenie z Funduszu	Okres za jaki świadczenie z Funduszu zostało pobrane	Data przekroczenia granicy po dn. 24.02.2022 wykazana w Źródle /data przyjęta przez UM	Data upływu 120 dni na terytorium Polski	Liczba dni, na które pobrano świadczenie z Funduszu na osobę przebywającą na terytorium Polski do 120 dni	Kwota nienależnie wypłacona
1.	N... N...	OC.5535.2.120.2023/ 0809043-QGUGP	27.10- 27.11.2023 (32 dni)	02.05.2022 27.10.2023	30.08.2022	67 dni	2 680,00
		OC.5535.2.130.2023/ 0809043-NG6P9	28.11- 10.12.2023 (23 dni)				
		OC.5535.2.24.2024/ 0809043-KEFJT	13- 24.02.2024 (12 dni)				
2.	T... O...	OC.5535.2.120.2023/ 0809043-QGUGP	12- 27.11.2023 (16 dni)	25.03.2022 12.11.2023	23.07.2022	29 dni	1 160,00
		OC.5535.2.130.2023/ 0809043-NG6P9	28.11- 20.12.2023 (23 dni/13 dni*)				
3.	M... T...	OC.5535.2.132.2023/ 0809043-M5DYP	28.11- 20.12.2023 (23 dni)	19.06.2023 21.09.2023	17.10.2023	23 dni	920,00
4.	T... K...	OC.5535.2.25.2024/ 0809043-5VYSF	30.01- 29.02.2024 (31 dni)	28.02.2023 29.01.2024	25.06.2023	56 dni	2 240,00
		0809043-GH46V	01- 25.03.2024 (25 dni)				
Kwota nienależnie wypłacona: 7 000,00							

w momencie wprowadzania wniosku system wskazywał datę wjazdu 21.09.2023 r., nie dysponowaliśmy informacjami o wcześniejszym przekroczeniu granicy. Po wprowadzeniu wniosku system nie wydał komunikatu ostrzeżenia, że pobyt osoby, na którą wnioskowane jest świadczenie przekracza termin 120 dni. W związku z powyższym uznano, że jest to prawidłowa data.". Ponadto w trakcie ustaleń w związku z trwającą kontrolą wprowadzając próbnie wnioski ww. osoby system podał datę przekroczenia granicy 27.02.2022 r. – na dzień dzisiejszy w momencie wprowadzania wniosku system nie podaje daty przekroczenia granicy.",
- w przypadku poz. 4 powyższej tabeli: „T... K... okres zakwaterowania 30.01.2024-29.02.2024, 01.03.2024-25.03.2024, w momencie wprowadzania wniosku system Źródło wskazywał datę jako wjazdu 29.01.2024 r., nie dysponowaliśmy informacjami o wcześniejszym przekroczeniu granicy”.

Ponadto, Zespół kontrolny ustalił, że w przypadku dwóch obywaterek Ukrainy zgodnie z danymi wynikającymi ze Źródła (wyniki wyszukiwania zakwaterowań dla danego obywatela Ukrainy) suma wszystkich zakwaterowań ww. obywaterek Ukrainy zgłoszonych przez wnioskującego do rozliczenia to 121 dni. Świadczenie zostało wypłacone bez zgody UM na przedłużenie wypłaty świadczenia, tj. o 1 dzień za dużo w kwocie 80,00 zł (w przyp. każdej obywatelki Ukrainy, 2 dni x40,00 zł). Pani Burmistrz Kargowej wyjaśniła, że: „(...) podczas wprowadzania wniosku na ww. osoby system nie wskazywał, iż został przekroczony termin 120 dni. Ponadto żaden z wniosków nie obejmował przedłużenia wskazanego terminu. W związku z powyższym przeoczono przekroczenia 1 dnia i dokonano wypłaty na podstawie wniosku.”.

Dodatkowo Pani Burmistrz wyjaśniła, że: „ W odniesieniu do zaistniałych niezgodności związanych z ustalaniem dat wjazdu, pragniemy zaznaczyć, iż w momencie wprowadzania wniosku do systemu Źródło po wpisaniu nr PESEL osoby, na którą wnioskowano o świadczenie na zakwaterowanie data wjazdu generowała się automatycznie. Zgodnie z zamieszczonym przez COI zbiorem pytań i odpowiedzi jedno z zagadnień odnosiło się do kwestii związanej z sytuacją, w której osoba kilkakrotnie przekraczała granicę. Zgodnie z wytycznymi datą jaka się wyświetli będzie pierwsza data wjazdu po 24.02. W związku z powyższym oparliśmy się na dacie wjazdu wygenerowanej przez system, który wskazał, że jest to pierwsza data przekroczenia granicy po wybuchu wojny. Można domniemywać, że była to pierwsza data wjazdu widoczna na tamten moment w systemie. Ponadto pragniemy podkreślić, iż podczas wprowadzania wniosków o zakwaterowanie, w momencie, gdy pojawiał się komunikat o niedozwolonym statusie osoby bądź informacja o przekroczeniu terminu 120 dni - każdy z takich wniosków podlegał ponownemu omówieniu i weryfikacji po czym środki na takie osoby nie były wypłacane.”.

Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia, jednocześnie wskazując, że świadczenia pieniężne z FP przyznane wnioskodawcom w ww. przypadkach powinny zostać wypłacone jako przedłużenie przyznania wypłaty świadczenia powyżej 120 dni i tylko w sytuacji, gdy poszczególni obywatele Ukrainy spełniliby wymogi określone w par. 4 ust. 1 i 2 Rozporządzenia. Z uwagi na powyższe zobowiązuje się Kierownika Jednostki kontrolowanej do ponownego zweryfikowania ww. wniosków pod kątem spełnienia przesłanek określonych w Rozporządzeniu. W przypadku stwierdzenia przez Gminę nieprawidłowości, zobowiązuje się Kierownika Jednostki kontrolowanej do podjęcia czynności zmierzających do odzyskania i zwrotu na rachunek LUW nienależnie wypłaconych świadczeń z Funduszu. Jednocześnie zauważyć należy, że powyższe niezgodności nie wpływają na ocenę w zakresie kontrolowanego obszaru w związku z faktem, że pełne dane przekroczenia granicy obywateli Ukrainy nie widniały w systemie teleinformatycznym w momencie rozpatrywania przez Gminę przedmiotowych wniosków.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Zespół kontrolny

potwierdził, że we wszystkich wnioskach objętych kontrolą, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy nadanego nr PESEL, informacje określone w art. 13a Ustawy zostały przez UM wprowadzone do systemu teleinformatycznego. Dane wprowadzone do systemu teleinformatycznego były spójne z informacjami źródłowymi zawartymi w kontrolowanych wnioskach, w szczególności w zakresie danych wnioskodawcy, oznaczenia i wypełnienia odpowiednich sekcji (pól) wniosku, danych osób przyjętych do zakwaterowania, okresów, w których zostało zapewnione obywatelom Ukrainy zakwaterowanie i wyżywienie.

IV. WNIOSKI

Oceny skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

1. Wypłata przez UM środków z FP z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy w poszczególnych okresach 2023 r. i 2024 r. przebywali poza granicami Polski, w nienależnej łącznej wysokości 7 920,00 zł (szczegóły omówiono w części III pkt 3 str. 5-7).
2. Wypłata przez UM środków z FP z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy przebywali na terytorium Polski do 120 dni (podczas gdy zgodnie z danymi w Źródle ich pobyt w Polsce przekroczył 120 dni), w nienależnej łącznej wysokości 7 080,00 zł²⁶ (szczegóły omówiono w części III pkt 3 str. 8-10).

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było wprowadzanie przez właściwe służby do systemu teleinformatycznego „Źródło” danych dotyczących przekroczenia granicy w różnych odstępach czasu. Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości jest zobowiązanie Kierownika Jednostki kontrolowanej do odzyskania i zwrotu do LUW nienależnie wypłaconych środków z FP.

V. ZALECENIA POKONTROLNE

Podjęcie czynności mających na celu odzyskanie i zwrot środków z Funduszu w łącznej wysokości: 15 000,00 zł oraz poinformowanie Wojewody Lubuskiego o wykonaniu zalecenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli²⁷. Dodatkowo niezależnie od wybranej przez LUW próby wniosków do kontroli, dokonanie ponownej weryfikacji (kontroli) wypłaconych świadczeń z FP a w przypadku stwierdzenia przez UM, że we wniosku o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, podano nieprawdę, skierowanie do odpowiednich służb zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na złożeniu fałszywych oświadczeń.

Jednocześnie informuję, że Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli²⁸.

²⁶ Tj. nienależnie wypłacone świadczenia z FP do 120 dni w łącznej wysokości: 7 000,00 zł (dot. poz. 1-4 tab. nr 2) oraz w wysokości: 80,00 zł (dot. świadczenia z FP do 120 dni wypłaconego o 1 dzień za dużo w przypadku 2 obywaterek Ukrainy).

²⁷ Zwrotu środków z Funduszu Pomocy należy dokonać na rachunek LUW, z którego UM otrzymał środki na realizację zadania.

²⁸ art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula